

TORONTÁL

Ara: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1
75 para
Telefonszámok:
Szerkesztőség 241 Kiadóhivatal 24
Sürgőnyos: Torontál, Veliki Bečkerek

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész évre . . . 180 D | Negyedévre . . . 45 D
Félévre . . . 90 D | Havonta . . . 15 D
Hirdetések díjszabás szerint
Megjelenik naponta délben

Ara:
75 para

Az osztrák tárgyalások befejeződtek.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 25.

Seypel kancellár, Grünberger külügyminiszter és a szakértő-bizottság kíséretében tegnap este visszautazott Wienbe. Elutazása előtt az osztrák követsegen fogadta a beogradi lapok tudósítóit, akiknek beogradi tárgyalásainak eredményéről nyilatkozott. Elmondotta, hogy nagyon meglegedett az elért sikerrel és reméli, hogy a további tárgyalások során, amelyeket később fogunk megkezdni, is ugyanaz a megértés és jóakarát fog uralkodni, melyek ezúttal oly kellemes benyomást gyakoroltak reája.

A szakértő-bizottságok javaslata alapján — folytatta a kancellár — négy konvenciót kötöttünk. Az egyezségek a következő kérdésekről szólnak: a sequestrált anyagok felszámolása, a magánadósságok kölesítésének elintézése, a boszniai vállalatok magánrészvényei és végül a vállalatok központjának áthelyezése. Ez utóbbi pont azokra az alapításokra vonatkozik, amelyeknek tulajdonosai az SHS államban élnek és a vállalatok központja Ausztriában fekszik és viszont. A kancellár megjegyezte, hogy március végén aláírásra kerül az SHS-osztrák kereskedelmi szerződés is, úgy hogy rövidesen megindulhat a fokozottabb kereskedelmi érintkezés a két állam között.

A király gyengélkedése miatt nem fogadhatta a kancellárt. Emiatt fényképet küldött Seypel úrnak saját aláírásával ellátva.

Seypel és kísérete az este tíz órakor induló vonattal hagyta el Beogradot. Az állomásra Pasity Nikola miniszterelnök, Ninesity Momcsilo úr. külügyminiszter, Sztojadinovity pénzügyminiszter és Markovity Lázár igazságügyi miniszter kísérette ki a magas vendégeket.

A török parlament Izmed lausannei szereplése ellen.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Angora, febr. 25.

A képviselők szemére vetik a kormánynak, hogy nem tájékoztatta őket kellőleg a lausannei konferencia eseményeiről. A parlament teljesen el akarta vetni Izmed minden eddigi tárgyalásának eredményét és csak Kemal pasa közbelépése, aki Izmedet támogatta, mentette meg a lausannei konferencia nagyon esékét, vivmányát

A radikális-párt kiáltványa.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 25.

A nagy és érthető türelmetlenséggel várt radikális-párti kiáltvány tegnap jelent meg a párt hivatalos lapjában, a beogradi „Samopravában”. A terjedelmes, hosszúra nyúló felhívás külön nyomtatásban is elkészült és azt sok ezer példányban széjjel küldik az egész országban. A kiáltvány fején nagy betűkkel szerepel a megszólítás „A szavazókhoz”, a végén pedig Pasity Nikola aláírása olvasható. A politikai és gazdasági élet minden fázisára bőven kiterjeszkedő kiáltványból alább kiragadunk néhány részletet.

Március 18-ika lesz az a nagy nap — mondja a felhívás — amikor a nép megválasztja képviselőit az 1923—1926-ik ciklusra. Ezen a választáson fog eldőlni a népek az alkotmány kérdésében elfoglalt álláspontja s hogy az én és hűveim politikáját támogatják vagy másét, amelyet alkalmasabbnak látnak.

A kiáltvány ezután az alkotmány kérdésére tér át. Hosszasan foglalja az alkotmány keletkezésével és foganatosításával. A radikálisok — folytatja a felvilágosítást — az egység érdekében a jelenlegi SHS alkotmány mellett állanak s azt minden körülmény között meg-

fogják őrizni. A párt azonban ennek dacára sem helyezkedik merev álláspontra, mert oly esetben, ha a gyakorlati alkalmazásban meg nem felelőnek bizonyulna, nem zárkózik el a javítás gondolata elől. A mostani kormányelnök már az alkotmány meghozatalakor világosan kifejtette, hogy az alkotmány nem örökké tartó, hanem a szükséghez képest változtatható.

A kiáltvány további részében elmondja, hogy az SHS állam hű marad eddigi szövetségeseihez. Békét akar, ezért ennek biztosítására, állandóan erős hadsereget tart készenlétben és gondoskodik a tiszték, altiszték és katonák anyagi jólétéről. A közlekedés megjavítására és fejlesztésére a jövőben nagy súlyt fognak helyezni. A programmon szerepel továbbá a földmivelés, az állattenyésztés, a kereskedelem és az ipar fejlesztése, a rokkant- és dobroyoljac-kérdés mielőbbi helyes, közmegelegedésre való megoldása. A jövő szkupstina ülésén megvitatásra kerülő sürgős törvényjavaslatok között elsőnek szerepel a tisztviselői törvény, úgy hogy biztosra vehető, hogy az állami alkalmazottak rövidesen megkapják illetményeiket.

„A Ruhr-vidék megszállása Franciaország nagy kára...”

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Páris, febr. 25.

A „Temps” közli, hogy a jövő héten döntenek a megszállott területek vasutainak a kezeléséről. A szolgálatban ma csupán 354 német vasutas vesz részt.

Páris, febr. 25.

Egy előkelő belga politikus az „Oeuvre” tudósítójának a következőket jelentette ki a Ruhr vidék megszállásáról:

Kétségtelen, hogy a Ruhr-vidék megszállása Belgiumra nézve nagy kárt okozott. Franciaországnak azonban még nagyobb lehet a kára, mert Belgiumnak harmincöt közül csak három

nagyolvasztót kellett üzemén kívül helyezni.

Franciaország és Belgium különben egy új tervezetet dolgoztak ki, amely véglegesen rendezné a jóvátétel ügyét.

Elsősorban azt követelik, hogy Németország rendezze a pénzügyeit és ismerje el a szövetségközi bizottság ellenőrzését. Ha Németország ezt elfogadja, úgy engedélyeznek neki fizetési haldékot és a belga és francia csapatok lépésről-lépésre visszavonulnak esapataikat a megszállott területről.

Románia alkotmánya.

Beograd, febr. 25.

Bukarestből jelentik: A bukaresti kormány néhány sürgős törvény meghozatala után tíz napos parlamenti szünetet rendelt el. A jövő hét péntekjén lesz az első ülés, amikor is az alkotmány kerül megvitatásra. Az ellenzék minden eszközt megpróbál, hogy a kormánynak ez a szándéka meghiúsuljon és hogy a parlament elvesse az alkotmánytervezetet.

Rassin utóda.

Prága, febr. 25.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy Massarik elnök Rassin pénzügyminiszter utódjává Beeska Bogdán mérnököt nevezte ki.

Miért megy Glattfelder püspök?

Temesvár, febr. 25.

Megírték néhány nap előtt bukaresti jelentés alapján, hogy Glattfelder Gyula dr. esanádi püspök Várady L. Árpád kalocsai érsek utódjává van kinevezve és ezért Magyarországra távozik. Ugy látszik, Glattfelder távozásának egészen más indokai lehetnek, mert ma a temesvári püspöki udvar a következő hivatalos jelentést adta ki:

„Mintán a román kormány Glattfelder Gyula püspököt elítélő kiváltani kívánta és semmiféle kimagyarázásra nem volt hajlandó, hanem kényszerrendszabályokat alkalmazott, a római szentszék a püspök székhelyét az egyházmegye magyarországi részére tette át, a romániai rész kormányzására pedig apostoli adminisztrátort nevezett ki Pacha Ágoston püspöki oldalkanonok és irodavezető személyében.”

Az apostoli kormányzóság a katolikus egyházban oly hivatal, melyet a szentszék egyes rendkívüli esetekben alkalmaz, valamely egyházmegye vagy annak egyes része igazgatására akkor, ha a püspök szék ugyan be van töltve, de a megyés püspök valamely legyőzhetetlen akadály miatt nem gyakorolhatja kormányzó hatalmát. Az apostoli adminisztrátor a pápától kapja megbízatását s hivatali ténykedésében csak a szentszektől függ. Azon terület kormányzásában, mely reá bízatik, megilleti mindaz a jog, ami a megyéspüspöknek jár, rendeletei iránt papok és hívek engedelmességgel tartoznak, kivételeket, áthelyezéseket eszközölhet, szóval a kormányzás minden ágában teljesen önállóan járhat el.

A választási urnák beosztása.

Beeskerek, febr. 26.

A velikakikindai törvényszéktől tegnap délelőtt átirat érkezett Beeskerekre, mely a listák hitelesítéséről illetve az urnák felosztásáról tájékoztató. A pártok a listák benyújtásának ideje szerint a következő urnákat kapták.

Első urna: Szerb-párt. Listavezető: Szávity Bozsó.

Második urna: Demokrata-párt, Davidovity frakciója. Listavezető: Dr. Setyerov Szilvko.

Harmadik urna: Szociáldemokrata. Listavezető: Divac Nedelyko.

Negyedik urna: Földmives-párt. Listavezető: Dimtrie V. Vujity.

Ötödik urna: Hadirokkant- és dobrovoljac-párt. Listavezető: Lotity Ljubomir.

Hatodik urna: Független radikális. Listavezető: Dr. Mihajlovity Jovan.

Hetedik urna: Német-párt. Listavezető Dr. Nemner Vilmos.

Nyolcadik urna: Pribiesevity demokrata. Listavezető: Jaksity Mitin.

A hivatalos radikális-, Protityék, valamint a földmives-párt Szekulity frakciójának urnáiról még nem jött hír.

Kis bűnösök — apró bűnösök.

Főtárgyalás a törvényszéken.

Beeskerek, febr. 26.

Szombaton délelőtt a beeskereki törvényszék büntető tanácsa bűnügyi főtárgyalást tartott, amelyen több érdekes ügyben hozott ítéletet.

Az első bűnügy vádlottja Biczók István kereszturi születésű, muzsljai lakos, aki 1923 január 2-án Muzslján meglopva szomszédját, Sztítás Andrást. Biczók jó lábon élt Sztításékkal s így sok mindent megtudott, olyat is, ami felkeltette benne a lopási vágyat. Többek között meg tudta, hogy Sztítás András a padláson tartogatja megtakarított pénzét és fontosabb irományait. Ezt a véletlent aztán kamatoztatólag akarta kihasználni, felosont tehát a szomszéd padlására és onnan elemelt 533 dinár készpénzt, hat drb adásvételi szerződést, egy darab száz dinárról szóló államkötvényt, egy marhalevelet és egy pénztárcát.

Nemsokáig élvezhette azonban az idegen tulajdont, mert a csendőrség csakhamar a nyomára jött a tolvajnak és elfogta.

Biczók Istvánnak szombaton kellett felelnie bűnéért a büntető bíróság előtt. Beismerte tettét, töredelmesen bevallott mindent. Rövidesen kihirdették az ítéletet, mely hat havi börtönt szabott Biczókra. Az elítélt és az ügyész is megnyugodott s így az ítélet jogerős.

A másik bűnügy vádlottjai Simonyi Sándor és Kókény Bálint ugyancsak lopással vádolva kerültek bíróság elé. Alsóitében Sajtó Sándor gazdálkodó kamrájából elvittek négy zsák tengerit. A büntető tanács ezért egyenként hat havi börtönrre ítélte őket, amelyet azonban az amnesztia folytán elengedtek.

HIREK

Febr. 27.

1807-ben szül. Longfellow (Longfello) amerikai költő. Leghíresebb munkája a „Song of Hiawatha” e. naiv eposza, amely eddig paratlanul áll az amerikai irodalomban.

Harc a drágaság ellen. Beogradból jelenti tudósítónk: A közlekedésügyi miniszter elhatározta, hogy április elsejétől kezdve az összes vonalakon felemeli a gyorsvonatok elsőosztályú jegyeinek árát huszonöt százalékkal. A miniszter azzal indokolta az emelést, hogy az I. és II. osztály között nem volt árbeli különbség, mint a kényelem tekintetében, éppen azért méltányosnak tartja az első osztály megrágitását.

Megunta az életét. Tasity Rakija 84 éves botosi özvegyasszony tegnap reggel hazának kertjében egy gyümölcsfára felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Tasityné öregségével együttjáró betegeskedése miatt vált meg az életől.

A második zenetörténeti előadás a nagy érdeklődésre való tekintettel nem a hitközségi teremben lesz, hanem a Kaszinó nagytermében március 1-én, esütörtökön este fél kilenc órakor. A zene történeti részéről Juhász Ferenc fog beszélni. Előadásra kerül Locatelli és Tartini egy-egy hegedű-szonátája, Sammartini Esdur es Pergolese G-dur trio-szonátája, azonkívül Pergolese csodaszép Stabat mater dolorosaja a capella. Az interpretálást a beeskereki kamarazene legkitünőbb művelői Griffel Lajos, Juhász Ferencné, Láng Imre, dr. Selymessy Sándorné, Uhlirs Károly és Weninger József karnagy vezénylete alatti négyzólamu egyházi kar végzi. A belépőjegy ára 10 dinár. Elővétel Mangold könyvkereskedésében.

A magyar vizum díját felemelték. A beogradi magyar követség 1923 március hó 1-től SHS utlevélnek Magyarországra egyszeri át vagy beutazásra jogosító 30 napig érvényes látmozgásért öt arany frankot, azaz további rendelkezésig száz dinár illetéket szed. A postán beküldött utleveleknek ajánlott levélben való visszaküldéséért külön öt dinár küldendő be.

Az SHS-olasz kereskedelmi tárgyalások. Beogradból jelenti tudósítónk: Dr. Popovity Niko volt miniszter ma este Rómába utazik, hogy az olasz delegációval tárgyalásokat folytasson a két állam közötti kereskedelmi szerződés megkötésére. Dr. Nincsity tegnap kihallgatáson fogadta dr. Popovityot, akinek instrukciókat adott a tárgyalások vezetésére.

A szegény miatt. Kezdeljen Julia románésskai asszony Kornya Anna földmivesasszony segítségével elhajtotta két hónapos magzatát. A csendőrség a bűnös anyát és a magzatelhajtot letartóztatta és be szállította a beeskereki ügyészség fogházába.

Gyermekbál a Kaszinóban. A Zsidó Ifjusági Kultúregylet tegnap délután nagyszerű gyermekbált rendezett a Kaszinóban, amelyen nagy számban jelentek meg a kis táncosok és táncosnők, valamint az irántuk érdeklődő nagyok. A vig-

délután keretében néhány zeneszámot is adtak elő, melynek interpretálói a közönség őszinte elismerését vívták ki. A műsor a következő volt: Schifferlied, hegedűn Kohn Lajos, zongorán Kohn Félix, Romeo és Julia négykézre Kerseliner Lili és Kohn Félix, Mennette, hegedűn Vági Gyurka, zongorán pedig Hirschenberger Valika.

Székely Iona és Kálmán Oszkár, a budapesti opera e két kiváló művészeinek hangversenye visszavonhatatlanul március 14-ikén lesz. A két művésszel együtt jön Kósa György zongoraművész, aki egyike Magyarország legkiválóbb fiatal zongoraművészeinek.

Jakodveben elverte a vendéglőt címen megirtuk, hogy Radin Pál itebeji vendéglős Mrksity Vojia földművest elverte a korcsmajában. A hír megírásába hiba csuszott be, amennyiben a két nevet tévedésből felcseréltük. Most annak közlésére kérnek bennünket, hogy Mrksity vendéglőjében történt az eset, aki az illuminált állapotban levő Radint csak kitessékelte korcsmajából, de nem bántalmazta.

Meteorológiai intézet létesül Beeskerekben. A vármegyére tegnap rendelet érkezett, mely szerint minden vármegye székhelyén, úgy Beeskerekben is meteorológiai intézet létesítendő. Az intézet ellenőri az időjárást és arról jelentést tesz a beogradi központnak. A megye területén fekvő városok évi kétezer, a járások évi 1200, a községek pedig évi 600 dinárral tartoznak a költségek fedezéséhez hozzájárulni.

Zápbombamerénylet. Budapestről jelentik, hogy a Rassaynak és Miklós Andornak ismeretlen tettesek által küldött bombákat a hivatalos szakértő átvette és megvizsgálta. A hivatalos vizsgálat szerint a bombák nem robbantak föl a robbantásnál, mert régi dinamit töltésűek voltak.

Fraknoi Vilmos püspök ünneplése. Fraknoi Vilmos püspök most ünnepli nyolevanadik születésnapját. A tudós főpapot, aki a magyar tudományos világ egyik büszkesége, az egész magyar közélet osztatlan szeretettel ünnepli.

Leszállítják a hizók utáni vámot. Beogradból jelenti tudósítónk: A pénzügyi bizottság napok óta tárgyalásokat folytat oly irányban, hogy a vágott hizók utáni vámot leszállítsa. A bizottság tegnap döntött végérvényesen és úgy határozott, hogy korábbi határozatát megváltoztatja és az egy kilogramm utáni vámot négy dinárról három és fél dinárra szállítja le. A javaslat felett holnap döntenek végérvényesen.

Megjelent a „Cirkusz”. Tegnap hagyta el a sajtót a vajdasági ujságírók szatirikus riportlapja, a „Cirkusz”, mely Pál Tamás kitűnő tollu ujságíró szerkesztése alatt Novi Sadon jelenik meg. Az első szám gazdag, változatos tartalmával messze kinő a szokásos keretektől. A „Cirkusz” sok újat ad, érdekeset nyújt és főleg értékes olvasni valót. Bevezető helyen Pál Tamás őszinte vallomását közli a politikáról. Miért bocsájtottak el egy beeskereki postásleányt címmel beeskereki eredetű riportot, több subotical, zentai vonatkozású cikket közöl, amelyek azonban általános érdekességűek. Csuka Zoltán verse és cikke, sok színes tartalmu rovat egészíti ki a riportlap tartalmát. A lap egyuttal szenzációpályázatokat hirdet kizáró-

lag az olvasók számára. A „Cirkusz” minden beeskereki ujságárusnál kapható példányonként 5 dinárért.

Petrov Gligorije előadásai. Petrov Gligorije kiváló orosz tanár és előadó, aki az Omladinszka Matrea rendezésében már több előadást tartott a Vajdaságban és Beeskerekben is már nagybecsült nevet vívott ki magának, két előadást tartott a megyeháza dísztermében. Előadásait nagyszámú előkelő közönség hallgatta végig, mely szinte áhitattal leste a szónok szavait. Petrov Gligorije az általánosan megnyilvánult óhajnak engedve, március hó 5-én újra Beeskerekre jön és ezuttal ismét két előadásban, 5-én este hat órakor Asszírria Babylon, Egyiptom és az Ógörögök művészetéről fog beszélni. A második napon 6-án Raffael, Michel Angello és Leonardo da Vinci művészetéről tart előadást. Mindkét előadás a megyeháza dísztermében lesz. — Petrov legutóbb Kikindán, Somborban és Vrsacon járt, ahol hasonló nagy sikert aratott.

Cipóműhely áthelyezése. Van ezerencsem az igen tisztelt veömnek szíves tudomására adni, hogy műhelyemet február 26-tól (hétfő) a Jegli- (volt Weitersehan-) féle házból a Pira Laza házába, a volt Bénes-féle mézszárszék (Aradáci-ut) üzlethelyiségébe áthelyeztem. További szíves pártfogást kér Tibura Ferenc, cipész.

Bíró, aki gyűlöli az anyósokat. Nagyon haragudhatik az anyósára az az amerikai bíró, aki egyik becsületsértési perben hozott ítéletben kijelentette, hogy mindazokat az anyósokat, akik ezentul a házastársak ügyeibe beleavatkoznak és ezzel a ház békéjét veszélyeztetik, rövid uton bedutyiztatja. „A nehéz létfontartás, amellyel a háboru után küzdenünk kell” így szól az ítélet megokolása. „A törvények szigorú kezelésére kényszerít bennünket”. Manapság az asszonynak is férjéhez hasonlóan, foglalkozás után kell járnia, hogy a háztartás költségeit hozzájárulhasson. Ilyen viszonyok között valóságos gonosztett, ha egy anyósának az jutna eszébe, hogy a létfontartásért küzdő házastársak utjába akadályokat gördítsen. Az ilyen anyósok ebben az esetben kártékonyak és így is kell őket kezelni. A jövőben egy pillanatig sem fogok gondolkodni azon, hogy az ilyen gonoszlelkületű békebontókat lecsakassam”.

A cseh kormány lovakat vesz az SHS államban. A csehszlovák állam földmívelésügyi minisztériumának egy külön bizottsága a március 3-iki országos vásáron Beeskerekben lovakat fog vásárolni. Vásárlásra kerülnek „Nonius” törzsmének és kancák, amelyeknek törzskönyvi leszármazása bizonyítható.

Átutalásokat és csekk kiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybeeskereki Takarékpénztár. Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.

Vas- és fémöntvényeket Kransznál, Veliki Beeskerek. — Telefonszám 329.

7%-os állami kölcsönkötvényeket megvételre keresnek. Bővebbet: Banatska Trgovačka Agencijának Aleksandrova-u. 27. Telefonszám 32.

A cseh-szlovák tallérok. Megirtuk már, hogy a cseh-szlovák kormány arany tallérokat fog veretni. Mint felhivatalosan közlik, az erre vonatkozó törvényjavaslatot most terjesztették a cseh nemzetgyűlés elé. A felhivatalos közlemény a kormány elhatározásával az aranyvalutára való áttérés egy lépését látja, de megjegyzi, hogy az aranyvaluták azért ezidőszentig — a világ pénzügyi piacán még meg nem szilárdult helyzetre való tekintettel — még nem valósíthatók meg. Az aranyérméket ugyanis hamarjában tezaurnálnák és a szomszédos külföld aranyérsége csakhamar eltűntetné ezeket az érméket. Ebből az okból a zervbevett aranytallért mint kereskedelmi érmét hozzák forgalomba, amelyet bárki megvásárolhat, aki aranyérmékre vágyik. Ez a tallér nem lesz törvényes fizetőeszköz és kívül áll majd minden spekuláción. A tallérral való kereskedés meg lesz engedve. A tözsdén a tallért csak az ára stabilizálása után fogják forgalomba hozni. A tallér belső értéke az 1922. november 8-iki kilogramm szinaranyrészt 21,068.27 cseh korona értéke szerint 72525 cseh koronát tenne ki. A tallér bevezetésének valamelyes történelmi jelentőséget is tulajdonítanak és ennél fogva az érmék külseje azokra a cseh dukátokra emlékeztet, amelyek a cseh állami önállóság idejéből valók, amikor a cseh dukát 45 cseh garast ért. Az új cseh-szlovák tallér súlya 340 gramm lesz, mint a Luxemburgi János idejéből való talléré és 986 és egykilencédrész arany és 13 nyolckilencédrész réztől fog állani.

Atutalások, hitellevelek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árnykivitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadrzna Banka D. D.), Veliki Becekerék. — Telefon 43 és 47.

Rum-flotta az Atlanti-óceánon. Amióta az Egyesült-Államokban a szaraz-törvény uralma érvényesül, vagyis már harmadik esztendeje, azóta mindenféle módot kieszelttek arra, hogyan lehet pálinkát csempészni az Egyesült-Államok területére. Most azután az amerikai újságírók leleplezték, hogy New-Yersey partjai előtt a szabad tengeren, ahová már nem terjed ki az Egyesült-Államok impériuma, mintegy tizenöt-husz hajó eirkál, még pedig rummal és egyéb pálinkával megrakottan. Ezek az öt-hatezer tonnás hajók főleg kanadai, hollandus és norvég pálinkagyárak hajói, amelyek az amerikai partok közelében helyezkednek el és a csempészeknek, akik motoresónakkal keresik föl a hajókat, így adják el az árukat. Az Egyesült-Államok kormánya most New-York és New-Yersey államok előtt ellenflottát szervezett, amely tizenkilenc parti hajóból áll és amelynek az a feladata, hogy a prohibíciós törvény értelmében megakadályozza a szeszitalok becsempészését. Így azután valószínűségi hadiállapot van az amerikai vizeken a rum-flotta és a prohibíciós tengeri haderő között.

A kladóhivatali telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Köszömlén a választói névjegyzékek.

Sok az érdeklődő.

— A „Torontai” tudóstíjából. —

Becekerék, febr. 26.

Megirta a „Torontai”, hogy a becekeréki királyi törvényszék hitelesítette a becekeréki választópolgárok neveit tartalmazó névjegyzéket, amelyen a háromezeröttszáz szerb nemzetiségű polgáron kívül, három-ezernél több magyar, ezer és egy-néhány német és kétszázötven zsidó szerepel. A hitelesített listákat a város átvette és a választási törvény előírásainak megfelelően intézkedett a köszömlére való kitétel fogantatásáról.

A város vezetősége utasította a névjegyzékek kezelő tisztviselőt, hogy az érdeklődő közönség rendelkezésére bocsássa a névjegyzékeket. A törvény előírásainak megfelelően bárki megnézheti a listákat és nemcsak a maga nevének és adatainak helyességéről áll jogában meggyőződni, hanem megtekintheti más polgártársait is. A felszólalásoknak csakis téves adatok esetén van helye, amikor is az illető fél kérheti (a foglalkozás, születési hely stb.) személyi adatainak megfelelő kijavítását. Utólagos felvételi kérelemnek már nincs helye. Az esetleg kimaradtakat már csak a legközelebbi választás alkalmával összeállítandó névjegyzékekbe vehetik fel. A protaszáció a városnál szóban vagy írásban, a törvényszéken azonban kizárólag írásban történhetik.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a névjegyzékek iránt meglehetősen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Nap nap után nagy számban keresik fel az érdeklődők a város-háza első emeletén levő 5-ös számú szobát, ahol a névjegyzékek megtekinthetők. Főleg nemszlávok tudakozódnak, akik szerfelett kíváncsiak arra, vajon felvették-e őket is a névjegyzékbe. A legtöbben megnyugodva távoznak.

SZINHAZ.

Hétfő: A denevér. Bérletben. Mérsékelt felemelt helyárak mellett.
Kedd: A kis gróf. Bérletben. Mérsékelt felemelt helyárak.

Két előadás. Tegnap délután 5 órakor olesó helyárak mellett a Hamupipőke ment a városi színházban.

Este a Lumpacius Vagabundus című bohózatot adták. A három főszereplő Dubajity, Levak és Haritonovity nagyszerű alakítást nyújtott és állandó derűtségben tartotta a közönséget. Különösen Dubajity volt elemében s ezáltal az eddigiéknél is nagyobb sikert aratott. A színház az esti előadás alkalmával zsufozásig tömve volt.

A színházi iroda hírei. Hétfőn és kedden Zinta Jovanova, az osztrák állandó színtársulat tagja vendégszerepel. Ez alkalomra az igazgatóság a megnagyobbodott kiadásokra való tekintettel mérsékelt felemelt a helyárakat.

Értesülésünk szerint az igazgatóság két előadásra leszerződött Salvy Süveges Arankát, a Becekeréken már előnyösen ismert művésznőt, aki jelenleg a beogradi opera tagja.

Sport

A tegnapi szép idő következtében élénk sportélet volt a vásártéri sporttelepen.

Már rég nem láttunk annyi atlétát és sportkedvelőt egy csomóban. Egyes egyesületek még mindig csak gyűléseznek, tanácskoznak, míg az agilis „Slavija” már kint működik, treningezik a platon.

Amint értesülünk, a „Slavija” március hó 11-én Dzsomboljon játszik a ZSE. csapatával barátságos mérkőzést. A hosszú téli kényszerpihenő után nem tudjuk előre megjósolni az eredményt, mert mindketten egyesület a bevonulások következtében érzékeny hiányokat szenvedett játékosokban. Március hó 18-án a két csapat revansmérkőzése itt helyben lesz lejátszva.

Budapesti vasárnapi eredmények:
MTK—Vac 5:1 (2:0).
BTC—Mafc 2:0 (0:0).
FTC—Zugló 2:0 (1:0).
MAC—KAC 1:1 (1:0).

Wien, Wien, nur du allein...

Wien, febr. 25.

Valami esendes, megható álmatag szomorúság száll a kósza széllel Wien utcáin. A „konjunktura” utáni idők szomorúság jele. A Ringen alig kószál egy-két idegen, a főbb utcákon nem látsz rikitó kócskót, mosolygó damákat, a Kärntnerstrasse kirakataiban hiába villog, esillog a gyémánt, nincs aki megvenné, nincs aki szeretők ridiküljébe csusztatná, mint egykor, amikor még Wien volt a siberek Mekkája. Wienben az élet, a beteg, tulfutott sohsewieni élet nincs többé. A Stefansturm táján nem iz-

19

gul az ember s a közismert, arakifőstött bukaresti „grandseigneur”-nek lakkeipője ma valahol Berlinben kopog végig az aszfaltokon. Már valahogy egészen „wieni” ez a Wien. Németül, majdnem csak németül beszélnek a villamoson, a színházak folyosóin, németül szidják a világot és németül dalolnak himnuszokat a galíciai „vaskirálynak”, Breitbartnak, aki érdekesebb ember lett Wienben, mint Castiglioni, közismertebb mint Bosch és hatalmasabb mint a jóvátételi bizottság elnöke, Breitbart az Isten. Ma neki áldoznak hosszú hasábokat az összes wieni lapokban s amikor Hirschfeld az előkelő „Presse” cikkírója leül és elnéki a Breitbart-lánc különféle színű kommentárjait, akkor tudja meg csupán az idegen, Wien még mindig, vagy jobban mondva újra a régi, a könnyelmű, kedves, gemütlich Wien, ahol jó élni és jó szétézni egy kicsit. Azután ami nem fontos, de mégis csak kell: a szépség, az artisztikum, a léha semmit se akarás.

A valutáról ma már nem igen beszélnek. Legjobb valutának nézik az osztrákot, mert ha nem is ér semmit, ha kétezeren áll is pld. a „tschechische”, azért mégis jobb a miénk, mondják, jobb, mert stabil jobb, mert nem spekulálnak vele, se itt, se másutt. És ez a valuta tényleg ér is valamit. Aki egy milliót keres belőle, megél; aki kétfőre tesz szert havonta, jól él s aki netán bérnyújtás és szakszervezetileg foglalkoztatott egyén, az épp úgy nézhet a jövő elébe, legalább oly biztos, mint nálunk a „gazdag” királyságban, amely kiféle gazdag és befelé tudj’ isten, talán szegényebb, mint ahogy hinnők. Akinek baj a mai wieni szegénység, az a tanító, a postás, az állami hivatalnok. Kicsit lélegzik ugyan már, kicsit körül nézhet egy darabka sajt, egy kis tej, egy szelet ruha után, de aztán: semmi. Se új ruha, se jó cipő, se olesó ing nem nő szegénynek sehol. Ő az a szerenesetlen, akinek még kevesebbet ér a stabil korona, neki más vészfelhőt küldött a haragos osztrák ég, az „Abbaut” tornyosították föléje, azt a nagy meglepetést, hogy se szó, se beszéd hirtelen ott kell hagynia hivatalát a tanszéket, az íróasztalt s néhány millióval megrakottan elbucuszni a szokott világtól, az állam kenyereitől. Senki se biztos, hogy mikor kongatják meg felette ezt a haragot, amelynek szavára elindulhat az idegenektől mentes wieni utcára, dolgozni ha tud, vagy koldulni ha kell. Az „Abbaut”-tól hangosak a kávéházak, ahová még el-el jár a „Hofrat” is, ez a szegény, ütött-kopott „udvari” tanácsos, aki tanáctalánabbal áll a mai világban, mint a verks és olyan tehetetlen a ziháló, köbögő, zökkenő osztrák forgatagban, mint a tollától megfosztott madár.

Nincs idegen Wienben, még a cseh-szlovákok se járnak préda után Wienbe, de ami elment, eltűnt velük és szintén nincs: a forgalom, az üzlet. Pang minden. A kirakatok előtt melankólikus szemmel áll a wieni óslakó és fontolgatja magának, hogy mit kellene venni, ha volna miből. Nem gondolnak Wienben se bevásárlásra, se eladásra, aki vesz, az annyit vehet csupán, amennyi feltétlenül kell és azt is künn az olesóbb negyedben, ahol leszállították az árakat, wieni nővora.

BERSON
GUMMISAROK
GUMMITALP
olsóbb és tartósabb mint bár! Legjobban és nedvesség és hideg ellen!

És mégis kedélyes, kedves, közvetlen ez a Wien. Mégis tisztább ott a levegő, könnyebb, morálisan könnyebb ott az élet. Nem üldöznek ott senkit, se monarchistát, se „Hakenkreuzert“, se irredentát se magyart, se csehét. A kávéházban nem áll „spieli“, az utcán nem néz utámad senki, jöhetsz, tehetsz, csinálhatsz, amit akarsz. Wiennek mind-egy, Wiennek „tout égal“. Nincs osztályozott állampolgár, nincs protekció se neked, se másnak s amikor kiszálsz a pályaudvaron, a wieni hordár csodálkozva nézi, hogy minek is örül az a néhány utazó, amikor azt mondja valami csendes meghatottsággal: „Mégis csak szép ez a Wien, jó ez a Wien“.

Nyomor is van Wienben, szegénység is, lesz is sokáig még, de ha egyszer azt akarod, hogy idegenben légy és mégis jól érezd magad, ha egy udvarias villamoskalautz, egy nyugodt kávéházat, igazi kedélyeséget kívánsz látni, érezni, ha akarod, hogy egyszer semmi mellékgondolat nélkül ember légy, ember a sok között, dugj a zsebedbe 1000 dinárt, ülj föl a vonatra és menj el egy napra Wienbe, ott megtalálsz azt, amit másutt nem igen találhatsz: Magadat idegen miliő, háttér és „légnymás“ nélkül.

Holly Jenő.

Egy intelligens 358
gyermekgondozónő
kerestetik egy 1 éves fiúcskához. Cim a „Torontál“ kiadóhivatalában.

Meghívó.

A Jermenovci-i Hitelszövetkezet folyó évi március hó 4-én d. e. 11 órakor a községi tanácssteremben tartja

évi közgyűlését,

melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
2. Két jegyzőkönyvhitelesítő megválasztása.
3. 1922. évi mérleg- (vesztés- és nyereség-) számla megállapítása és az igazgatóság és felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.
4. A tiszta jövedelem hováfordítása.
5. Esetleges indítványok.

Jermenovci, 1923 február 23.

Az igazgatóság.

Polgármesteri hivatal Vel. Becskerek.
2795—923. sz. IX.

Hirdetmény.

Veliki Becskerek város választói névjegyzékét az I-ső foku bíróság hitelesítette és az f. é. február hó 21-től február hó 28-ig közszemlére van kitéve a polgármesteri hivatalban. Ezen időben a választói törvény 5., 6. és 7. szakaszai értelmében jogosítva van mindenki azokat betekinteni és esetleges kiigazítást kérni.

A kiigazítás szóval és írásban a városnál, a bíróságnál pedig csak írásban kérhető.

Veliki Becskerek, 1923 február 21.

Dr. Grubity s. k.
polgármester-helyettes.

Árverési hirdetmény.

A Srpskiitebeji Legelőbank ezen-
nel közhírré teszi, hogy március hó
4-én 4 drb kiselejtezett bika és
4 drb kan kerül árverésre.

Srpski Itebej, 1923 február 24-én.

350

Legelőbank.

Egy kis féderes stráfkocsi eladó

349

Beno József üvegkereskedőnél
Veliki Becskerek, a nagyhid mellett

Irodai munkákra

kereskedésben pénztárhoz vagy bár-
mely más állásra ajánlkozik
hasonló megbízlató
fiatal, huszon-
négyéves **férfimunkaerő**

Cim: Zmaj Jovina (Mária Terézia) u. 16.

Kertész-táblaüveg

(Gärtnerglass)

és vendéglő-edények,

la minőségű áru, a legolcsóbb
árakon 42

Ivanitza Ferdinánd Károly
üveg-, porcellán-, tükör- és lámpa-
kereskedésében

Veliki Becskerek, Aleksandrova (Fő) utca.

Megvételre kerestetik
338 egy használt
decimal-mérleg.

Cim a Torontál kiadóhivatalában

Meszet

román származású kőmentes
la fehér darabos, valamint
bükkhasáb tűzifát

— vagon-tételben — a leg-
olcsóbb napiáron szállít.

LIVERY I DRUG

Áruforgalmi és Transit Iroda
Dzsombolj. 317 Telefon 38.

Kukoricamorzsolást és favágást
felelősség mellett motorüzemmel

OLCSÓN

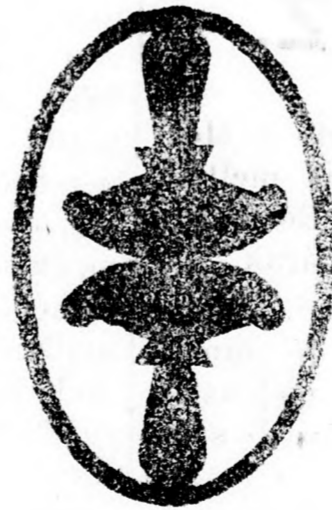
vállal BERGEL HERMAN bádogos-
mester Veliki Becskerek, Kara-
gyorgyevity trg (Vásár tér) 5. sz.

PLEITZ FER. PÁL

Veliki Becskerek

Chiljtyeva (Zápolya) utca 1. sz.

Telefonszám 21.

Telefonszám 21.

Könyvnyomda □ Lapkiadás □ Nyomtatvány-
raktár □ Tömöntöde □ Könyvkötészet
Ruggyantabélyegzőgyártás.